

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Wieluniu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Maria Smólska-Caban

Protokolant: sekr. sąd. Agnieszka Pawlaczyk

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2019 r. w Wieluniu

sprawy z powództwa J. M. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w L.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz powoda J. M. (1) kwotę 8 960,00 (osiem tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty:

- 8 000,00 (osiem tysięcy) zł od dnia 29 września 2017 r.,

- 960,00 (dziewięćset sześćdziesiąt) zł od dnia 16 października 2018 r.

do dnia zapłaty.

2. Zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. na rzecz powoda J. M. (1) kwotę 2 265,00 (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt pięć) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 1159/18

UZASADNIENIE

J. M. (1) wystąpił przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w L. o zapłatę kwoty 8 960,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 8 000,00 zł od dnia 29 września 2017 r. i od kwoty 960,00 zł od dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu domagając się zasądzenia kosztów postępowania. W uzasadnieniu żądania powód podniósł, iż na podstawie umowy dzierżawy jest posiadaczem gruntów rolnych o powierzchni 5 ha stanowiących część działki numer (...) położonej w Bieńcu, gmina P.. Dzierżawione pole ma kształt prostokąta o szerokości około 60 – 70 m od drogi i długości około 700 m. Przy drodze wiejskiej usytuowany jest transformator linii średniego napięcia, a wzdłuż północnej granicy działki zlokalizowana jest linia średniego napięcia rozciągnięta na kilku słupach. Ostatni jest słup energetyczny krzyżowy, od którego linia przebiega w poprzek działki w kierunku południowym. W dniu 07 sierpnia 2017 r. przed godziną 16.00 wystąpił odgłos huku przy słupie krzyżowym i zaczęła palić się pszenica znajdująca się pod tym słupem. Ogień rozprzestrzenił się w kierunku zachodnim i wschodnim. W 2017 roku ponad połowa powierzchni działki dzierżawionej przez powoda obsiana była pszenżytem, a pozostała część działki pszenicą. Do dnia pożaru pszenżyto zostało skoszone, a słoma leżała na ściernisku; pszenica na powierzchni 1 ha nie była jeszcze skoszona. Spaleniu uległ 1 ha pszenicy i 2 ha ścierniska z leżącą na nim słomą. Na polu nie było żadnych osób, maszyn rolniczych ani pojazdów. W dniu 01 sierpnia 2018 r. w tym samym miejscu miało miejsce zwarcie na linii średniego napięcia, która zaczęła się palić. Rozgrzane szczątki palącej się linii spadały na znajdujące się pod linią

ściernisko po pszenicy o wysokości około 20 cm, które zaczęło się palić. Wskutek pożaru spaleni uległo ściernisko ze znajdującymi się na nim 8 balami słomy. Do gaszenia pożaru przyjechały 4 jednostki straży pożarnej, przybyła jednostka interwencyjna z Komendy Powiatowej Policji w W.. Plantacja pszenicy w 2017 roku była wyjątkowo udana, powód wysiał kwalifikowane ziarno, uprawa była odpowiednio nawożona W obydwu pożarach powód poniósł szkodę w wysokości 8 960,00 zł. Wydajność pszenicy z 1 ha w 2017 roku wynosiła 8 ton, cena pszenicy za tonę wynosiła 670,00 zł, spaleni uległa pszenica o wartości 5 360,00 zł. Wydajność słomy po uprawie pszenicy i pszenżyta wynosi minimum 20 bali z 1 ha co oznacza, iż w 2017 i 2018 roku spłonęło łącznie 48 bali słomy. Cena 1 bala o wadze 500-600 kg wynosi 100,00 zł. Wartość 48 bali wynosi 4 800,00 zł. Mając na uwadze, iż w

2017 roku słoma, która uległa spaleni nie była w balach, a koszt wykonania 1 bala wynosi 30,00 zł, powstała po stronie powoda szkoda

2

w związku z pożarem słomy wynosi 3 600,00 zł. Pozwana wezwana do naprawienia szkody pismem z sierpnia 2017 roku, odmówiła zapłaty odszkodowania.

Pozwana powództwa nie uznała i wniosła o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania podnosząc w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, iż powód nie wykazał związku przyczynowego między pracą pozwanej a szkodą. Pozwana podniosła, iż pismo Państwowej Straży Pożarnej z dnia 06 sierpnia 2018 r. odnosi się wyłącznie do przypuszczeń dotyczących źródła pożaru; gdyby źródłem pożaru było zwarcie na słupie energetycznym to spowodowałoby uszkodzenie linii – przepalenie przewodów, czego nie stwierdzono. W dniu 07 sierpnia 2017 r. nie odnotowano awarii ani zwarcia na linii średniego napięcia przebiegającej przez działkę uprawianą przez powoda. Pozwana zakwestionowała wysokość szkody i wskazaną przez powoda wydajność pszenicy i słomy, podnosząc, iż średnie zbiory pszenicy ozimej wynosiły 5,11 tony z 1 ha, a jarej 3,85 tony z 1 ha.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 07 sierpnia 2017 r. w Bieńcu na polu dzierżawionym przez powoda J. M. (1) miał miejsce pożar, w którym spaleni uległa pszenica na pniu z powierzchni 1 ha i ściernisko o powierzchni około 2 ha z leżącą na nim słomą. Pożar rozpoczął się przy słupie krzyżowym w kształcie litery A. Bezpośrednio przed pożarem, M. P. (1) przebywający na dworze na swojej posesji, usytuowanej około 400-500 m od słupa, usłyszał głośny syk i zobaczył błysk, a po chwili rozprzestrzeniający się spod słupa po polu ogień. Błysk i ogień zauważył z tej samej posesji K. P. (1). M. P. (1) zadzwonił na telefon alarmowy po straż pożarną i poinformował, że pożar ma miejsce w okolicy słupa energetycznego i zachodzi konieczność zawiadomienia pogotowia energetycznego. W chwili, gdy rozpoczął się pożar nie było w polu maszyn rolniczych. Na miejsce zdarzenia przybyły jednostki Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w W. oraz jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieńcu. Uczestniczący w gaszeniu pożaru strażak OSP M. R. (1) podczas pożaru widział zadymienie na słupie w kształcie litery A, spod którego rozprzestrzeniał się ogień. Na miejsce pożaru wezwani zostali pracownicy pozwanej. Temperatura powietrza w dniu zdarzenia wynosiła +27°C, było pogodnie.

(dowód: informacja ze zdarzenia Komendy Powiatowej Państwowej (...)

Pożarnej w W. k. 74-74verte, zdjęcia k. 82, zeznania świadka

3

na rozprawie w dniu 21 listopada 2018 r. M. R. min. 24:15 do

40:09, zeznania świadków na rozprawie w dniu 12 grudnia 2018 r.

M. P. min. 22:12 do 29:43, K. P. min. 29:44 do 37:26,

częściowo zeznania świadków R. P. min. 04:31 do 08:17 i

K. P. min. 14:50 do 22:08, zeznania powoda J. M. na

rozprawie w dniu 23 stycznia 2019 r. min. 19:40 do godz. 01:04:23)

W dniu 01 sierpnia 2018 r. na polu dzierzawionym przez powoda J. M. (1) miał miejsce drugi pożar, który tak jak poprzedni rozpoczął się przy słupie krzyżowym w kształcie litery A. Spaleniu uległo ściernisko o powierzchni 1,38 ha i 8 bali słomy. W informacji ze zdarzenia Powiatowa K. Państwowej Straży Pożarnej w W. jako przypuszczalną przyczynę pożaru wskazała zwarcie izolatora na słupie energetycznym średniego napięcia. Do pożaru wezwana została również jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Bieńcu. Uczestniczący w gaszeniu pożaru strażak OSP M. R. (1) podczas pożaru widział, że iskrzy się na słupie. Na miejsce zdarzenia przybyli funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w W. i wezwani zostali pracownicy pozwanej; wyłączono dopływ prądu na linii dochodzącej do słupa w kształcie litery A, na którym doszło do iskrzenia.

Temperatura powietrza w dniu zdarzenia wynosiła +30°C, było pogodnie.

(dowód: informacja ze zdarzenia Komendy Powiatowej Państwowej (...)

Pożarnej w W. k. 75-75verte, dokumenty w aktach

nadesłanych przez KPP w W. k. 77, zdjęcia k. 82, zeznania

świadka na rozprawie w dniu 21 listopada 2018 r. M. R. min.

24:15 do 40:09, częściowo zeznania świadka R. P. na rozprawie

w dniu 12 grudnia 2018 r. min. 08:18 do 13:01, zeznania powoda

J. M. na rozprawie w dniu 23 stycznia 2019 r. min. 19:40 do

godz. 01:04:23)

J. M. (1) dzierżawi grunt o powierzchni 5 ha stanowiący część działki położonej w Bieńcu oznaczonej numerem 94/1 będącej własnością A. S. objętej księgą wieczystą numer (...).

W 2017 roku powód skosił i wymłócił zasianą na tym polu pszenicę z powierzchni 1,30 ha, z czego 10,72 t sprzedał do młyna, a 500 kg ziarna pozostawił na zasiew. Ze sprzedaży ziarna uzyskał w Młynie (...) Spółka Jawna kwotę 3 768,11 zł i w Młynie Handlowo-Usługowym (...) Z. T. w P. kwotę 3 235,68 zł. Powód uzyskuje z 1 hektara pszenżyta około 20 bali słomy.

4

Cena jednego bala wynosi 100,00 zł. Prasowanie jednego bala słomy kosztuje 30,00 zł. Słoma w 2017 roku nie była jeszcze prasowana.

(dowód: umowa dzierżawy k. 11-11verte, wypis z ewidencji gruntów k. 91,

wydruk odpisu księgi wieczystej k.92-94, faktury i umowa sprzedaży

zboża k. 47-49, zeznania powoda J. M. na rozprawie w dniu

23 stycznia 2019 r. min. 49:28 do 58:43)

Pismem z dnia 29 września 2017 r. (...) S.A. odmówiła powodowi zapłaty odszkodowania za spalone zboże i słomę.

(dowód: pismo (...) S.A. k. 14)

Niewiarygodne są zeznania świadków R. P. (2) i K. P. (4), pracowników pozwanej (...), jakoby przed pożarem w 2017 roku nie było żadnej awarii na słupie krzyżowym w kształcie litery A, od którego rozprzestrzenił się ogień. Przeczą temu zeznania świadków M. P. (1) i K. P. (1), którzy widzieli błysk i bezpośrednio po tym rozprzestrzeniający się ogień spod słupa energetycznego, a M. P. (1) słyszał dodatkowo jeszcze odgłos syku, a także zeznania M. R. (1) strażaka OSP biorącego udział w akcji ratowniczej, który widział podczas pożaru zadymienie na słupie.

Sąd zważył, co następuje:

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż na polu dzierżawionym przez powoda J. M. (1), stanowiącym część działki znajdującej się w Bieńcu oznaczonej numerem 94/1, miały miejsce dwa pożary w dniu 07 sierpnia 2017 r. i w dniu 01 sierpnia 2018 r. Przyczyną pożarów była awaria linii energetycznej średniego napięcia przebiegającej wzdłuż północnej granicy działki, która wystąpiła przy słupie w kształcie litery A, od którego linia przebiega w poprzek działki w kierunku południowym. Przyczyna pierwszego pożaru w 2017 roku potwierdzona została zeznaniami świadków M. P. (1) i K. P. (1), którzy widzieli błysk i bezpośrednio po nim pożar rozprzestrzeniający się na polu uprawianym przez J. M. (1) spod słupa krzyżowego w kształcie litery A. Świadek M. P. (1) bezpośrednio przed pożarem usłyszał ponadto głośny syk. Strażak z OSP B. biorący udział w akcji gaszenia obydwu pożarów, świadek M. R. (1) w 2017 roku widział zadymienie na słupie w kształcie litery A, spod którego rozprzestrzenił się ogień, a w 2018 roku

5

widział iskrzenie na słupie. W informacji sporządzonej przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w W. w 2018 roku jako przypuszczalną przyczynę pożaru wpisano zwarcie izolatora na słupie energetycznym średniego napięcia. Na miejsce obydwu pożarów wezwani zostali pracownicy pozwanej (...) S.A. w związku z uzasadnionym podejrzeniem, iż przyczyną pożaru jest awaria linii energetycznej powstała przy słupie krzyżowym; w polu w chwili zaistnienia pożarów nie było żadnych osób, które mogłyby zaproszyć ogień ani żadnych maszyn rolniczych, od pracy których mógłby powstać pożar. Mając na uwadze treść zeznań M. P. (1) i K. P. (1) oraz M. R. (1), Sąd za niewiarygodne uznał zeznania pracowników pozwanej (...) S.A., jakoby przed pożarem w 2017 roku nie wystąpiła żadna awaria na linii dochodzącej do opisanego wyżej słupa krzyżowego.

Wskutek pożarów, zaistniałych w związku z awarią na linii energetycznej dochodzącej do słupa krzyżowego znajdującego się na granicy uprawianego przez powoda pola, powód poniósł szkodę polegającą na spaleniu się pszenicy na pniu oraz słomy, za którą odpowiedzialność na zasadzie ryzyka ponosi pozwana (...) S.A. Stosownie bowiem do treści przepisu art. 435 § 1 k.c. prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład uprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Pojęcie przedsiębiorstwa określa przepis art. 55¹ k.c., zgodnie z którym przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników niematerialnych i materialnych przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej. Przedsiębiorstwo prowadzące działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej spełnia kryteria przedsiębiorstwa uprawianego w ruch za pomocą sił przyrody z art. 435 § 1 k.c. W uzasadnieniu wyroku z dnia 09 maja 2008 r. III CSK 360/07 (publ. Legalis numer 140135) Sąd Najwyższy podniósł, iż podstawową przesłankę odpowiedzialności na podstawie art. 435 § 1 k.c. stanowi ryzyko wyrządzenia szkody związane z działalnością gospodarczą, a przesłaniem tego unormowania jest powinność naprawienia szkody przez tego, kto prowadzi przedsiębiorstwo uprawiane w ruch, między innymi za pomocą energii elektrycznej, nastawione na zysk. Odpowiedzialność ta powstaje bez względu na winę prowadzącego przedsiębiorstwo a także bez względu na to, czy szkoda nastąpiła w warunkach zachowania bezprawnego. Pojęcie ruchu przedsiębiorstwa odnosi się do jego funkcjonowania jako całości a nie

6

poszczególnych elementów; związek przyczynowy pomiędzy ruchem a szkodą występuje na gruncie tego unormowania już wtedy, gdy uszczerbek nastąpił w wyniku zdarzenia funkcjonalnie powiązanego z działalnością przedsiębiorstwa. Z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 05 stycznia 2001 r.

V CKN 190/00 (publ. Legalis numer 291987) wynika, iż wyrządzenie szkody przez „ruch przedsiębiorstwa lub zakładu” ma miejsce zarówno wtedy, gdy szkoda jest bezpośrednim skutkiem użycia sił przyrody i pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z niebezpieczeństwem wynikającym z zastosowania tych sił, jak i wtedy, gdy pozostaje w związku z samym tylko ruchem przedsiębiorstwa lub zakładu jako całości; ruch przedsiębiorstwa lub zakładu w ujęciu art. 435 § 1 k.c. to każda działalność tego przedsiębiorstwa lub zakładu, a nie tylko taka, która jest bezpośrednio związana z działaniem sił przyrody i która stanowi następstwo ich działania. Przesłankami odpowiedzialności na podstawie art. 435 § 1 k.c. jest zdarzenie sprawcze w postaci ruchu przedsiębiorstwa, wystąpienie szkody oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy ruchem przedsiębiorstwa a szkodą.

Uwzględniając ilość sprzedanego przez powoda ziarna pszenicy

w 2017 roku do młynów w P. i D., potwierdzoną załączonymi do akt fakturami, łącznie 10,72 tony oraz ilość 500,00 kg ziarna pozostawionego przez powoda na zasiew, zasadne jest przyjęcie wydajności pszenicy zasianej przez powoda w 2017 roku na poziomie 8,00 t z 1 ha. Według obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia

18 lipca 2017 r. (M.P.2017.707) w sprawie średniej krajowej ceny skupu pszenicy w I półroczu 2017 r. średnia krajowa cena skupu pszenicy w

I półroczu 2017 r. wyniosła 68,24 zł za 1 dt. Uzasadnione jest więc przyjęcie ceny 1 tony pszenicy w wysokości wskazanej przez powoda 670,00 zł. Spaleniu na polu powoda w 2017 roku i 2018 roku uległa słoma w ilości

48 bali, z czego 8 sprasowanych już bali w 2018 roku o wartości 800,00 zł i pozostała ilość na 40 bali, jeszcze niesprasowana o wartości 2 800,00 zł, po potrąceniu kosztów 1 200,00 zł wykonania 40 bali. Łącznie wysokość szkody z tytułu spalania słomy wyniosła 3 600,00 zł w 2017 i 2018 roku. Powód poniósł szkodę w 2017 roku z tytułu spalania 8 ton pszenicy po 670,00 zł za tonę, czyli w wysokości 5 360,00 zł i z tytułu spalania słomy w wysokości 2 800,00 zł, łącznie 8 160,00 zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uwzględnił powództwo w całości, zasądzając żądane przez powoda odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 8 000,00 zł z tytułu szkody wyrządzonej w 2017 roku od dnia, w którym pozwana odmówiła zapłaty odszkodowania oraz od pozostałej kwoty odszkodowania 960,00 zł od dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu

16 października 2018 r.

7

O kosztach obejmujących opłatę od pozwu 448,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1 800,00 zł wraz z opłatą od pełnomocnictwa 17,00 zł Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.